

El 2025 el Leader del Camp ha desenvolupat una activitat de formació relacionada amb l'adaptació al canvi climàtic en agricultura i ramaderia. Hem obert un formulari per recollir les vostres inquietuds en aquest sentit. La idea és que sigui un taller pràctic.

Envia el formulari d'inscripció

4. Propostes de formació

1. **Fora de les solucions proposades d'adaptació al canvi climàtic** (1 dia presencial i 2 dies online)
2. **Formació online** (mòduls de 15 minuts a 1 hora)
3. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)
4. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)
5. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)
6. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)
7. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)
8. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)
9. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)
10. **Propostes de fora de les solucions proposades** (1 dia presencial i 2 dies online)

Com participem al Life eCOadapt50

Es crea un espai de co-creació: el **Living Lab**, o laboratori viu.

- Són espais de treball que busquen SOLUCIONS A PROBLEMES COMPLEXOS.
- Són COL·LABORATIU, OBERTS I VIUS, per promoure el DEBAT.
- Amb PARTICIPACIÓ LOCAL, són intermediaris entre la ciutadania, la recerca, les empreses i l'administració.
- En el **Living Lab del Camp de Tarragona 2025** proposem **TAULES TERRITORIALS**, una per comarca.

3. Obertura de taules territorials
Primer trimestre de 2025

5. Torn obert de paraula

ides noves!

Considem nous actors al laboratori del canvi

Com participem al Life eCOadapt50

Es crea un espai de co-creació: el **Living Lab**, o laboratori viu.

- Són espais de treball que busquen SOLUCIONS A PROBLEMES COMPLEXOS.
- Són COL·LABORATIU, OBERTS I VIUS, per promoure el DEBAT.
- Amb PARTICIPACIÓ LOCAL, són intermediaris entre la ciutadania, la recerca, les empreses i l'administració.
- En el **Living Lab del Camp de Tarragona 2025** proposem **TAULES TERRITORIALS**, una per comarca.

05 Mesures i adaptacions al canvi climàtic a través dels ODS al sector turístic del Leader del Camp

04 Creació i dinamització de la marca del cigronet de Sena

PRESENTACIÓ IDENTITAT DE MARCA DEL CIGRONET DE SENJA

Gràcies i fins ben aviat!

Life_eCOadapt50

CoCreem adaptació

Life_eCOadapt50

Living Lab Camp de Tarragona
17 de desembre de 2024

CoCreem adaptació

03 Guaret ambiental

02 Ratapatxets

Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat

Gràcies i fins ben aviat!

Life_eCOadapt50

CoCreem adaptació

Life_eCOadapt50

Living Lab Camp de Tarragona
17 de desembre de 2024

CoCreem adaptació

01 Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat

02 Ratapatxets

Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat

1. Benvinguda

Les accions del Life eCOadapt50

Plan de treball i requisits	Pressupost del CLDRC per ACCIONS	Informació
01. Que es dirigeixin a l'adaptació al canvi climàtic	* 65.000€ any de promig.	Hi ha interrelació amb el LLECC del projecte. Es busquen accions replicables
02. Que pertanyin com a mínim a un dels 3 sectors eCOadapt (Forestal, Agrari, Turístic)	* Les accions són una OPORTUNITAT per territori.	
03. Que es durin en el territori Leader del Camp		

2. Estat de les accions en curs

Accions 2024 segons prioritació

- 01 Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat
- 02 Ratapatxets
- 03 Guaret ambiental
- 04 Creació i dinamització de la marca del cigronet de Sena
- 05 Mesures i adaptacions al canvi climàtic a través dels ODS al sector turístic del Leader del Camp

02 Ratapatxets

Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat

01 Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat

1. Benvinguda

Les accions del Life eCOadapt50

Plan de treball i requisits	Pressupost del CLDRC per ACCIONS	Informació
01. Que es dirigeixin a l'adaptació al canvi climàtic	* 65.000€ any de promig.	Hi ha interrelació amb el LLECC del projecte. Es busquen accions replicables
02. Que pertanyin com a mínim a un dels 3 sectors eCOadapt (Forestal, Agrari, Turístic)	* Les accions són una OPORTUNITAT per territori.	
03. Que es durin en el territori Leader del Camp		

2. Estat de les accions en curs

Accions 2024 segons prioritació

- 01 Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat
- 02 Ratapatxets
- 03 Guaret ambiental
- 04 Creació i dinamització de la marca del cigronet de Sena
- 05 Mesures i adaptacions al canvi climàtic a través dels ODS al sector turístic del Leader del Camp

02 Ratapatxets

Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat

01 Assessorament per la implementació de bones pràctiques a les empreses agrícoles per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat

Life_
eco
adapt
50

COcreem
adaptació

Life_eCO
adapt50

Living Lab Camp de Tarragona
17 de desembre de 2024

Life_eCO
adapt50

Co-funded by the
European Union

Convocatòria del Living Lab Camp de Tarragona

17 de desembre de 2024

Co-funded by the
European Union

Ordre del dia:

1. Benvinguda
2. Estat de les accions en curs
3. Obertura de taules territorials amb nous actors participants
4. Propostes de formació
5. Torn obert de paraula
6. Tancament de la sessió

1. Benvinguda

Tot i que havíem de convocar-vos durant aquesta tardor, hem preferit esperar a aclarir alguns problemes de finançament que han aparegut.

Les accions del Life eCOadapt50

Han de complir 3 requisits

Pressupost del CLDRC per ACCIONS

Interrel·lació

01 Que es dirigeixin a l'**adaptació** al canvi climàtic

* 65.000€/any de promig.

02 Que pertanyin com a mínim a un dels 3 sectors eCOadapt (Forestal, Agroramader, Turisme)

* Les accions són una OPORTUNITAT pel territori.

03 Que es donin en el territori Leader del Camp

Hi ha interrel·lació amb els altres LL4CC del projecte: es busquen accions replicables

2. Estat de les accions en curs

Accions 2024 segons prioritizació

- 01** Assessorament per la Implementació de bones pràctiques a les empreses agràries per l'adaptació al canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat
- 02** Ratapatxets
- 03** Guaret ambiental
- 04** Creació i dinamització de la marca del cigronet de Senan
- 05** Mesures i adaptacions al canvi climàtic a través dels ODS al sector turístic del Leader del Camp

01

**Assessorament per la
implementació de bones pràctiques
a les empreses agràries per
l'adaptació al canvi climàtic en
cultius estratègics del Priorat**

OBJECTIU PRINCIPAL: aplicar a peu de finca el manual **Bones pràctiques agràries per mitigar el canvi climàtic en cultius estratègics del Priorat** (<https://ja.cat/guiapriorat>).

PRIMERA REUNIÓ amb les cooperatives del Priorat: 17/10/2024. Ens trobem que les necessitats plantejades en fases prèvies, i que van originar aquesta acció, ja les estaven cobrint amb assessoraments privat. Per tant, s'inicia un diàleg amb el sector per canviar el rumb de l'oferta de Vitec.

SEQUERA: en aquests darrers anys ha empitjorat l'estat nutricional del sòl. Veure en quina mesura la vinya i l'olivera són capaces d'extreure els nutrients del sòl en aquestes condicions és estratègic. Es tracta d'anàlisis i assessoraments amb un cost econòmic important, poc a l'abast de petits agricultors. Per tant, s'oferiran anàlisis nutricionals del sòl amb recomanacions agronòmiques cas per cas.

PROPOSTA: amb el disseny tancat de l'acció s'acoten els assessoraments a 80 parcel·les. Una primera fase de comunicació es farà a través de les cooperatives del Priorat, per arribar a tots els seus socis. I en una segona fase, si manquen assessoraments per realitzar, s'obrirà a altres petits productors no associats a les cooperatives.

REDREÇAR:

El projecte LIFE eCOadapt50 és viu, i per tant ens podem trobar que el que en un moment sembla una bona idea a l'hora d'aplicar-ho calgui redreçar el camí.

Nou assessorament en fertilització del sòl, ofert a les finques membres de cooperatives agrícoles del Priorat el 5 de desembre de 2024

ASSESSORAMENT EN FERTILITZACIÓ DEL SÒL

- ✓ Extracció de mostres de sòl
- ✓ Anàlisi de les mostres*
- ✓ Informe de recomanacions nutricionals
- ✓ Pla de fertilització anual
- ✓ Assessorament en el disseny de la plantació
- ✓ Elecció del portaempelt i varietat

servei gratuït
subvencionat

*L'anàlisi del sòl contempla el pH, la conductivitat elèctrica, la matèria orgànica, els carbonats, la classe textural, el nitrogen, el fòsfor, el potassi, el calci, el magnesi, el sodi, la capacitat d'intercanvi catiònic (CIC), el ferro, la calcària activa i l'índex de poder clorosant (IPC)

Contacte | josepmaria.torne@vitec.wine | 977 83 17 66 | www.vitec.wine

Projecte LIFE SIP eCOadapt50 finançat pel Consorci Leader de Desenvolupament Rural del Camp i cofinançat per la Unió Europea

Ratapatxets

IDEA : ajudar a estendre la població de ratpenats com a NbS en el control de plagues i altres beneficis ecològics en els sectors forestals i agrícola.

OBJECTIUS DE L'ACCIÓ : entendre millor l'ecologia de les poblacions de ratpenats al territori Leader del Camp, identificar possibles amenaces i dissenyar estratègies de conservació adaptades a les necessitats específiques de les espècies.

ACCIÓ : es realitzen estudis de prospecció i seguiment de ratpenats i els seus refugis a la regió de Tarragona. L'estudi inclou identificar les espècies de ratpenats presents en una regió específica i realitzar un inventari de refugis segons la seva ocupació hivernal.

ACCIONS REALITZADES:

- Definir i cartografiar les caixes objectiu del projecte. La redacció dels informes específics per cada finca ha provocat una major implicació dels propietaris.
- Tramitar els permisos d'accés amb tots els propietaris i gestors dels espais seleccionats.
- **2 trobades de formació i seguiment** (30 i 23 assistents, respectivament) amb col·laboració amb el Museu de Ciències Naturals de Granollers.
- Formació interna per al personal tècnic i voluntariat de GEPEC
- Col·laboració amb universitats (Lleida i Porto).

ACTUACIONS FUTURES:

- Continuar les sessions de formació i seguiment, una per estació, ampliant-ne els estudis que es fan (sòl, proximitat a medis aquàtics, variables climàtiques, tipus de caixes...).
- Realitzar estudis estadístics amb les dades recopilades.
- Redacció d'un document de recomanacions per la conservació dels ratpenats i mesures de conservació.
- Redacció dels informes dirigits a propietaris i gestors dels espais concrets.

PRESENTACIÓ 21 DE NOVEMBRE DE 2024

21 de Novembre de 2024

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

RATAPATXETS

grup d'estudi
i protecció
dels ecosistemes
catalans

Presenta

Cinta Golorons Mesa
Ricardo Santos

Guaret ambiental

03

Life_
eCO
adapt
50

IDEA:

El guaret és una tècnica ancestral de l'agricultura que parcialment s'havia deixat d'utilitzar, tenint-ne la percepció de ser poc productiu.

Re-incorporar-lo com a part de les polítiques agràries pot aportar:

- Valor ecològic
- Sostenibilitat
- Recuperació de l'equilibri natural
- Equilibrar la productivitat amb la conservació

OBJECTIUS DE L'ACCIÓ:

Ampliar zones de guaret a la plana de secà de l'Alt Camp i fer-ne seguiment, per promoure i assessorar l'ús d'aquesta tècnica.

ESTATS DE L'ACCIÓ:

- Selecció de les primeres finques i establiment d'acords amb propietats o gestors
- Establiment de l'enxarxament necessari per realitzar l'acció
- Cerca de finançaments paral·lels

SEGÜENTS PASSOS:

- Passar a la pràctica en els guarets seleccionats
- Establir fonts de finançament del tipus crèdits climàtics
- Redactar els estudis lligats a l'acció, personalitzats per cada finca
- Editar tríptics informatius sobre aquesta tècnica
- Realitzar un documental sobre els ocells d'aquestes zones i la seva importància en la millora de l'agricultura.

F1

F3

F2

04

Creació i dinamització de la marca del cigronet de Senan

OBJECTIU:

Crear la identitat de marca “Cigronet de Senan” per tal de poder continuar en el seu desenvolupament, amb vistes a augmentar-ne la producció i comercialitzar-la.

El cigró de Senan és una llavor que s'ha preservat entre els habitants del poble i se'n fa un planter comú. És una llavor molt resistent a la sequera i les altes temperatures, pel que és especialment interessant en aquestes noves condicions climàtiques.

III JORNADES DEL CIGRONET DE SENAN, 9 i 10 de novembre de 2024:

Durant les jornades es va compartir la nova identitat de marca amb els habitants del poble per tal que se la facin seva.

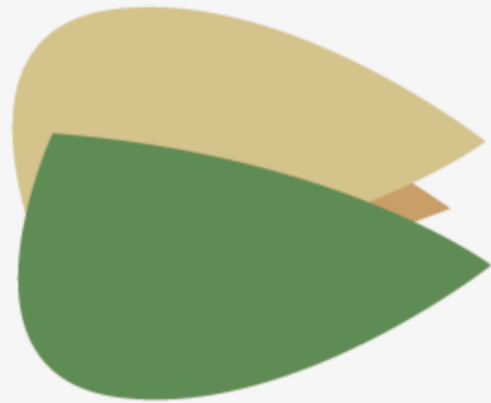
El creador de la identitat, Enric Mercadé, va presentar-la, explicant també de manera molt didàctica per què és important crear identitats de marca i com havia sigut la seva creació.

També es va posar en comú com havia anat la collita aquest any, molt tocada per la sequera, tant des del punt de vista de l'agricultor com del seguiment tècnic que en fa la Fundació Miquel Agustí.

La innovació en aquesta acció té la base en el consens de la comunitat a l'hora de recolzar el creixement en la producció d'aquesta varietat de cigró, que ha estat sempre una font de proteïna bàsica en una zona on la sequera és ancestral, si bé com va molt bé relatar el pagès encarregat del conreu al poble, Josep Mª Martí, en els darrers anys la temperatura és molt més alta i l'aigua més escassa.

La complicitat entre Senan, la ciència i la creació van destacar com a eines que beneficien la comunitat rural.

PRESENTACIÓ IDENTITAT DE MARCA DEL CIGRONET DE SENAN

Cigronet
de Senan

05

Mesures i adaptacions al canvi climàtic a través dels ODS al sector turístic del Leader del Camp

OBJECTIU:

Mapejar l'estat del turisme a la zona del Leader del Camp en termes de sostenibilitat, per tal de poder oferir un assessorament als establiments que així ho desitgin per adaptar-se al canvi climàtic.

L'acció proposa la reformulació del sector turístic a través de:

1. Una diagnosi dels agents turístics per sectors -> com els diferents agents apliquen criteris de respecte a l'entorn i a la ciutadania dels indrets visitats,
2. La detecció d'oportunitats de millora per encarar un bloc d'accions directes als diferents agents, comarca per comarca, d'adaptació al canvi climàtic,
3. Una metodologia d'adaptació al canvi climàtic de les destinacions, amb l'objectiu d'ajudar als agents turístics a reduir els seus riscos mitjançant la reducció de la vulnerabilitat dels actius naturals i culturals i dels serveis ecosistèmics que aquests proveeixen a les destinacions i a les persones.

Es treballa en els següents sectors de turisme:

- Agroturisme
- Ecoturisme actiu i natura
- Enoturisme
- Turisme cultural
- Turisme de salut
- Hosteleria
- Restauració

TERMINIS:

**RECERCA
D'INFORMACIÓ**

(agost24 - gener25)

**ANÀLISI DE
DADES**

(agost24 - gener25)

PLA DE MESURES

(gener24 - febrer25)

**AVALUACIÓ
SECTORIAL PER
TERRITORIS**

(març25 - juny25)

ESTAT DE L'ACCIÓ:

A desembre de 2024 s'ha iniciat la fase 1:

FASE 1. Enquesta inicial a les destinacions i agents.

S'ha fet una primera batuda als 895 establiments localitzats en el territori del Leader del Camp, mitjançant una enquesta. S'està ara procedint a fer una segona ronda, més personalitzada, per poder disposar així de la informació més actualitzada i analitzar-ne els resultats.

L'opacitat en la cerca de dades sobre establiments turístics al territori ha estat una dificultat inesperada en l'avanç de l'acció. És per aquest motiu que s'ha decidit arribar a contactar com a mínim amb el 40% dels establiments, vers el 50% previst inicialment en el disseny de l'acció.

De tots aquests sectors la restauració sembla el més difícil de contactar i treballar-hi, tot i que a nivell de sostenibilitat pugui ser el més sensible.

Les fases 2 i 3 s'executaran durant el 2025:

FASE 2. Redacció del Pla de mesures de millora per complir adaptacions al canvi climàtic a través dels ODS. Aquest manual inclourà eines per cadascun dels sectors analitzats.

FASE 3. Avaluació dels sectors de cada unitat comarcal a partir del pla de mesures de millora per complir adaptacions al canvi climàtic a través dels ODS.

En el cas de la Conca de Barberà es disposa ja de gran part de les dades. Això ha permès modelar com seria l'estudi per la resta del territori i realitzar un primer DAFO:

3. Obertura de taules territorials

Primer trimestre de 2025

Calendari

27 d'octubre de 2023

Constitució del LL4CC Camp de Tarragona

Enviament de la documentació generada:

- Acta de la constitució
- Proposta de Pla Operatiu
- Model de la fitxa d'accions

APROVACIÓ ACCIONS 2024:

LL4CC 10/04/2024

ADJUDICACIONS:

AGOST 2024

REALITZACIÓ DE LES ACCIONS:

d'agost 2024 a juliol 2025

Accions anuals

Per cada any es repeteix el model:

- LL4CC 1: prioritació i arrencada de les accions anuals
- LL4CC 2: revisió de les accions realitzades i aprovació de les del següent any

A partir de la tardor 2024 es proposa co-crear les accions en taules comarcals

Com participem al Life eCOadapt50

Es crea un espai de co-creació: el **living lab**, o laboratori viu:

- Són espais de treball que busquen SOL·LUCIONS A PROBLEMES COMPLEXOS.
- Són COL·LABORATIUS, OBERTS i VIUS, per promoure el DEBAT
- Amb PARTICIPACIÓ LOCAL: són intermediaris entre la ciutadania, la recerca, les empreses i l'administració.
- En el **Living Lab del Camp de Tarragona 2025** proposem **TAULES TERRITORIALS**, una per comarca.

Convidem nous actors al laboratori del canvi

Estudiants d'Institut:

- de qualsevol disciplina (ciències, arts, treball social)
- per participar amb noves idees d'adaptació al canvi climàtic...
- per participar en un procés de co-creació...
- per conèixer els agents del territori...
- amb la idea de fer-ne un treball de recerca

Aquesta proposta es presentarà durant el mes de gener a l'Institut d'Alcover, si penseu en altres centres que hi puguin estar interessats, o altres tipus de formació, feu-nos-ho saber.

idees noves!

- 01 • **Premi a les millors propostes d'adaptació al canvi climàtic** en els establiments turístics del territori Leader del Camp
- 02 • **Horts ecològics comunitaris i municipals** de Montblanc → acció complementària.
- 03 • **Prova pilot de Servei de suport a la pagesia** de la Conca → PRE-FITXA REDACTADA.
- 04 • **Prova pilot Banc de terres** d'horta a Llorac.
- 05 • **Mapa de la transhumància** a les serres de Prades i Montsant. Amb 3 accions subsegüents:
 - redacció del pla de pastura de les serres de Prades i Montsant
 - identificació i millora dels camins transhumans més apropiats per la conservació del bosc i per al pastoreig.
 - millora de la infraestructura transhumant.
- 06 • **Activitats de neteja** i reconeixement de la riera del Glorieta.
- 07 • **Transferències forestals als sòls agrícoles** per la resiliència al Canvi Climàtic.
- 08 • **4 llocs pilot sobre el rodal forestal** tenint en compte l'ACC i les aigües pluvials.
- 09 • **Mesures i adaptacions al canvi climàtic** a través dels ODS al sector forestal del Leader del Camp

4. Propostes de formació

El 2025 el Leader del Camp ha de desenvolupar una activitat de formació relacionada amb l'adaptació al canvi climàtic en agricultura i ramaderia.

Hem obert un formulari per recollir les vostres inquietuds en aquest sentit.

La idea és que sigui un taller pro-actiu.

[Enllaç al formulari d'inscripció](#)

5. Torn obert de paraula

CONSULTES FORMULADES:

- Com està previst fer la difusió de les activitats? Per exemple, en el cas de Ratapatxets no val la pena fer més difusió? --> efectivament, està previst fer més difusió de les accions. De moment estem fent enllaços a les publicacions per xarxes socials, però cal intensificar aquestes publicacions. També volem proposar com a formació realitzar una sortida de visita a les accions, per tal que els experts ens expliquin in situ què estan fent i com.
- Com podríem adreçar l'amenaça pel territori que suposa la gran extensió de plaques fotovoltaïques? --> és una pregunta important, ja que afecta transversalment a tots els sectors que treballem del projecte (forestal, agro-ramader, turisme). Es pot plantejar en els taules de co-creació alguna acció en aquesta línia, tot i que molt probablement escapi a la capacitat del projecte. En tot cas, des del projecte potser s'ha de plantejar quines opcions tenen els propietaris dels terrenys més atractives econòmicament que fer granjes fotovoltaïques. S'indica també que es podria treballar per aconseguir que cada comarca aprovi una Carta del Paisatge, tot i fer constar que és una mesura d'acord, sense validesa jurídica, i que molts del ajuntaments que les signen són els primers en saltar-se els seus acords.

Life_
eCO
adapt
50

COcreem
adaptació

Life_eCO
adapt50

Co-funded by the
European Union

Gràcies i fins ben aviat!

Contacte:

Consorci Leader de Desenvolupament Rural del Camp
C. Daroca,1. 43400 Montblanc
977 86 13 38 (EXT 451)

www.leaderdelcamp.cat

<https://ecoadapt50.eu/ecoadapt50/>

info@leaderdelcamp.cat

mcasanovas@leaderdelcamp.cat